

HARRAN TARIM VE GIDA BİLİMLERİ DERGİSİ

ETİK İLKELER VE YAYIN POLİTİKASI

Harran Tarım ve Gıda Bilimleri Dergisi, Yükseköğretim Kurumları “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi”, Committee on Publication Ethics (COPE) tarafından yayınlanan “COPE Code of Conduct and Best Practice Guidelines for Journal Editors ve “COPE Best Practice Guidelines for Journal Editors” rehberleri temelinde etik görev ve sorumlulukları yerine getirmeyi taahhüt etmekte; editör, yazar ve hakemlerin de bu çerçevede davranmasını beklemektedir.

Yazarlar İçin Etik Kurallar

- Harran Tarım ve Gıda Bilimleri Dergisi yayın etiği açısından, COPE (Committee on Publication Ethics) tarafından kabul edilen kriterlere uymayı taahhüt eder.
- Dergi, COPE hükümleri doğrultusunda, hakemlerin ve yazarların kimliklerinin birbirinden gizlendiği double blind peer review (Çift Kör) hakem değerlendirmesi sistemini kullanmaktadır.
- Yayınlanması istenilen eserlerin herhangi bir yerde yayımlanmamış veya yayımlanmak üzere herhangi bir dergiye gönderilmemiş olması zorunludur.
- Ancak; yurtiçi veya yurtdışı kongrelerde sunularak yalnızca özeti yayımlanmış makaleler yayıma kabul edilmektedir.
- Dergiye yayımlanmak üzere gönderilen eserlerle birlikte Telif Hakkı Devir Sözleşmesi de tüm yazarlarca imzalanarak, sisteme yüklenmelidir.
- Çalışmanın tasarlanmasında, denemelerin kurulmasında ve yürütülmesinde, makalenin yazımında içeriğe bilimsel açıdan katkı sağlayan kişiler ancak yazar olarak yer almalıdır.
- Değerlendirme süreci başlamış bir çalışmada yazar ekleme, yazar sırası değiştirme ve yazar çıkartma gibi yazar sorumluluklarının değiştirilmesi teklif edilemez.
- Yayın sürecinde, ilgili dergi/kurum ile yazışmaları yapan “Sorumlu Yazar” olarak kabul edilir. Sorumlu yazar, yaptığı yazışmaları diğer yazarlarla paylaşmalı, gerekli işlemleri zamanında ve doğru olarak yapmalıdır.
- Her bir yazarın makaleye katkı şekli EKLER (Acknowledgement) kısmında belirtilmelidir.
- Makale Kontrol Listesi sadece sorumlu yazar tarafından imzalanarak sisteme yüklenmelidir.
- Harran Tarım ve Gıda Bilimleri Dergisine yayımlanmak üzere gönderilen makaleler, hakem

süreci başlatıldıktan sonra geri çekilemez.

- Eserlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir. Eserler, bilim etiği ilkelerine uygun olarak hazırlanmalı, gerekliyse Etik Kurul Raporu'nun bir kopyası eklenmelidir. Aşağıdaki araştırma konuları ile ilgili Etik Kurul Raporu bilgileri (kurul adı, tarih ve sayı no) yöntem bölümünde ve ayrıca makale son sayfasında EKLER (Acknowledgement) bölümünde verilmelidir.

- **Anket, mülakat, odak grup çalışması, gözlem, deney, görüşme teknikleri kullanılarak katılımcılardan veri toplanmasını gerektiren nitel ya da nicel yaklaşımlarla yürütülen her türlü araştırmalar.**

- **İnsan ve hayvanların (materyal/veriler dahil) deneysel ya da diğer bilimsel amaçlarla kullanılması,**

- **İnsanlar üzerinde yapılan klinik araştırmalar,**

- **Hayvanlar üzerinde yapılan araştırmalar,**

- **Kişisel verilerin korunması kanunu gereğince retrospektif çalışmalar.**

- **Ayrıca, kullanılan fikir ve sanat eserleri için telif hakları düzenlemelerine riayet edilmeli, başkalarına ait ölçek, anket, fotoğrafların kullanımı için sahiplerinden izin alınması.**

- ve bunun da EKLER (Acknowledgement) bölümünde belirtilmesi gereklidir.

- Harran Tarım ve Gıda Bilimleri Dergisi İntihal ve Duplicate başta olmak üzere Plagiarism konularında oldukça hassastır ve bu konularda asla tolerans göstermemektedir.

- Bu nedenle yazarlar tarafından dergiye gönderilen makalelerin benzerlik taraması iThenticate programı ile yapılarak rapor sisteme yüklenmelidir.

- Benzerlik oranı kaynakça hariç en fazla % 20 olmalıdır.

- Yazarlar, yayınlanmak üzere gönderilen tüm çalışmaların potansiyel çıkar çatışması teşkil edebilecek durumları ve çalışmalarını destekleyen kuruluşları makalenin EKLER (Acknowledgement) bölümünde beyan etmekle yükümlüdürler.

- Ayrıca, çalışma lisansüstü tezlerden üretilmiş ise ve çalışmaya katkısı için teşekkür edilecek kişi veya kurumlar varsa bu gibi durumların da EKLER (Acknowledgement) kısmında belirtilmesi gerekmektedir.

Editörler İçin Etik Kurallar

- Harran Tarım ve Gıda Bilimleri Dergisi'nin Editörler Kurulu, açık erişim olarak Committee on Publication Ethics (COPE) tarafından yayınlanan "COPE Code of Conduct and Best Practice Guidelines for Journal Editors" ve "COPE Best Practice Guidelines for Journal Editors" rehberleri temelinde belirtilen tüm etik görev ve sorumluluklara bağlı kalmayı taahhüt eder.
- Editörler, dergide basılan tüm makalelerden sorumlu olup derginin niteliğinin iyileştirilmesine katkı yapmakla yükümlüdürler.
- Editörler, yazarların düşünce özgürlüğüne saygı gösterip kendilerini desteklemektedirler.
- Editörler, okuyuculardan gelen geri bildirimleri dikkate almak ve geri bildirim vermekle yükümlüdürler.
- Editörler, dergiye gönderilen çalışmaların önemi, özgün değeri, geçerliliği, anlatımın açıklığı ve derginin amaç ve hedeflerine uygunluğu bakımından değerlendirerek olumlu ya da olumsuz karar vermelidirler.
- Editörler, dergiye gönderilen çalışmaları; yazarların sosyal, kültürel, ekonomik özellikleri ile dini inançları göz önüne alınmaksızın, sadece entelektüel değerleri çerçevesinde değerlendirilmelidir.
- Editörler Kurulu, dergiye yayınlanmak üzere gönderilen çalışmaların, 3 hafta içerisinde değerlendirmeye alıp almayacaklarına karar vermeli ve bunu yazara bildirmelidirler.
- Editörler Kurulu, makaleyi ilk inceleme sonucunda red etme kararına varırsa yazarlara bunun nedenini açık bir şekilde bildirmekle yükümlüdürler.
- Dergiye gönderilen çalışmalar editörler tarafından öncelikle intihal ihtimaline karşı kontrol edilmelidir. Bu aşamada intihal ihtimali olan çalışmalar, editörler tarafından reddedilir.
- Dergiye gönderilen çalışmalar, editörler tarafından makalenin hakemleri dışında hiç kimseye ifşa edilmemelidir.
- Editörler, dergiye gönderilen çalışmaların kabulü için yazarlara dergideki herhangi bir makaleye veya başka bir çalışmaya atıf yapması konusunda telkinde bulunmamalıdır.
- Editör değişikliği durumunda, yeni editör önceki editör tarafından alınan bir kararı önemli bir durum olmadığı sürece değiştirmemelidir.
- Editörler, makaleleri aynı disiplindeki konu uzmanlıklarına uygun olan hakemlere göndermelidirler.
- Editörler, değerlendirme öncesi hakemlerden herhangi bir çıkar çatışmaları bulunmadığının onayını almalıdırlar.

- Editörler, hakemleri tarafsız, bilimsel ve nesnel bir dille çalışmayı değerlendirmeleri için teşvik etmelidirler.
- Editörler, makaleleri objektif değerlendiren, hakemlik sürecini zamanında yerine getiren, makaleyi yapıcı eleştirilerle değerlendiren ve etik kurallara uygun davranan bilim insanlarının olmasına özen göstermelidirler.
- Editörler, danışmanlar kurulu üyelerini, uzmanlık alanlarına uygun, katkı sağlayabilir ve uygun nitelikte belirleyerek tüm danışma kurulu üyelerine derginin yayın politikaları konusunda bilgi vermekle yükümlüdür.

Hakemler İçin Etik Kurallar

- Hakemler, Harran Tarım ve Gıda Bilimleri Dergisi'ne gönderilen bir çalışma kendi uzmanlık alanında değilse, makale konusu hakkında yeterli bilgiye sahip değilse ya da zamanında bir değerlendirme yapamayacak durumda ise, editörü bu durumdan haberdar ederek değerlendirme görevinden ayrılmalıdır.
- Hakemler, yazarı ile aralarında rekabet, iş birliği veya başka türlü ilişki ya da bağlantılar bulunduğunu tespit ettiği çalışmaları kesinlikle değerlendirmemelidir.
- Hakemler, gizlilik ilkesine riayet ederek değerlendirmesini yapmalı, çalışmayı üçüncü kişilerle paylaşmamalıdır.
- Hakemler, inceleme sürecinde elde etmiş olduğu ayrıcalıklı bilgi ve fikirleri gizli tutmalı ve kişisel çıkarı için kullanmamalıdır.
- Hakemler, eleştiri ve önerilerini nazik bir dille objektif ve yapıcı bir şekilde yapmalıdır.
- Yazara karşı düşmanlık, iftira ve hakaret içeren aşağılayıcı yorum ve eleştiri yöneltmemelidir.
- Hakemler, fikirlerini açık biçimde destekleyen argümanlarla ifade etmelidir.
- Hakemler, değerlendirilen çalışmanın daha önce yayınlanmış başka bir çalışma ile arasında esaslı bir benzerlik tespit etmeleri halinde, durumu editöre iletmelidirler.

Çıkar Çatışması

Kişiler makalelerin etik ilkeler çerçevesinde değerlendirilebilmesi ve bağımsız bir süreç yürütülebilmesi için olası çıkar çatışmaları ile ilgili olarak yayın kurulunu bilgilendirmelidir. Ekonomik veya kişisel fayda sağlanan durumlar çıkar çatışmasını meydana getirir. Bilimsel sürecin ve yayınlanan makalelerin güvenilirliği; bilimsel çalışmanın planlanması,

uygulanması, yazılması, değerlendirilmesi, düzenlenmesi ve yayınlanması sırasında çıkar çatışmalarının objektif bir şekilde ele alınmasıyla doğrudan ilişkilidir.

Harran Tarım ve Gıda Bilimleri Dergisinin Etik Dışı Kabul Ettiği

Eylemler

- **İntihal:** Başkalarının özgün fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermek,
- **Sahtecilik:** Bilimsel araştırmalarda gerçekte var olmayan veya tahrif edilmiş verileri kullanmak
- **Çarpıtma:** Araştırma kayıtları veya elde edilen verileri tahrif etmek, araştırmada kullanılmayan cihaz veya materyalleri kullanılmış gibi göstermek, destek alınan kişi ve kuruluşların çıkarları doğrultusunda araştırma sonuçlarını tahrif etmek veya şekillendirmek,
- **Tekrar yayım (Dublikasyon):** Mükerrer yayınlarını akademik atama ve yükselmelerde ayrı yayınlar olarak sunmak,
- **Dilimleme:** Bir araştırmanın sonuçlarını, araştırmanın bütünlüğünü bozacak şekilde ve uygun olmayan biçimde parçalara ayırıp birden fazla sayıda yayımlayarak bu yayınları akademik atama ve yükselmelerde ayrı yayınlar olarak sunmak,
- **Haksız yazarlık:** Aktif katkısı olmayan kişileri yazarlar arasına dâhil etmek veya olan kişileri dâhil etmemek, yazar sıralamasını gerekçesiz ve uygun olmayan bir biçimde değiştirmek, aktif katkısı olanların isimlerini sonraki baskılarda eserden çıkartmak, aktif katkısı olmadığı halde nüfuzunu kullanarak ismini yazarlar arasına dâhil ettirmek,
- Destek alınarak yürütölen araştırmalar sonucu yapılan yayınlarda destek veren kişi, kurum veya kuruluşlar ile bunların katkılarını belirtmemek,
- Henüz sunulmamış veya savunularak kabul edilmemiş tez veya çalışmaları, sahibinin izni olmadan kaynak olarak kullanmak,

- İnsan ve hayvanlar üzerinde yapılan araştırmalarda etik kurallara uymamak, yayınlarında hasta haklarına saygı göstermemek, hayvan sağlığına ve ekolojik dengeye zarar vermek, gerekli izinleri almamak,
- Bilimsel araştırma için sağlanan veya ayrılan kaynakları, mekânları, imkânları ve cihazları amaç dışı kullanmak,
- Akademik atama ve yükseltmelerde bilimsel araştırma ve yayınlara ilişkin yanlış veya yanıltıcı beyanda bulunmak,

YAYIN POLİTİKASI

- Dergimiz, hakemlerin ve yazarların kimliklerinin birbirinden gizlendiği double blind peer review hakem değerlendirmesi sistemini kullanmaktadır.
- Harran Tarım ve Gıda Bilimleri Dergisi'nde Bahçe Bitkileri, Bitki Koruma, Tarla Bitkileri, Tarım Alet ve Makineleri, Tarımsal Yapılar ve Sulama, Tarım Ekonomisi, Toprak Bilimi ve Bitki Besleme, Zootekni ve Gıda Mühendisliği bilim dallarıyla ilişkili konularda, Türkçe veya İngilizce yazılmış orijinal araştırma makaleler yayımlanmaktadır.
- Yayımlanması istenilen eserlerin herhangi bir yerde yayımlanmamış veya yayımlanmak üzere herhangi bir dergiye gönderilmemiş olması zorunludur.
- Ancak; yurtiçi veya yurtdışı kongrelerde sunulacak yalnızca özeti yayımlanmış makaleler yayıma kabul edilebilir.
- Bu nedenle yazarlar tarafından dergiye gönderilen makalelerin benzerlik taraması iThenticate programı ile yapılarak rapor sisteme yüklenmelidir.
- Benzerlik oranı kaynakça hariç en fazla %20 olmalıdır.

- Sonuçları önceden bilinen ve yenilik getirmeyen araştırma makaleleri, taksonomi ile sadece durum tespitine dayanan ve yöresel çalışmalar ile ikincil veri ve sadece basit anketlere dayanan çalışmalar derginin kapsamı dışındadır.
- Yayımlanması için gönderilen eser, yayın ilkeleri doğrultusunda “Baş Editör” tarafından ön incelemeye alınır. Baş Editör, dergide yayımlanabilecek nitelikte bulmadığı makaleleri, Bölüm Editörlerine göndermeden yazara/yazarlara iade kararı verme hakkına sahiptir.
- Ayrıca, yazım kurallarına uymayan veya anlatım dili yetersiz olan makaleler, düzeltilmek üzere yazara/yazarlara iade edilebilir.
- Editörler Kurulu, dergiye yayınlanmak üzere gönderilen çalışmaların, 3 hafta içerisinde değerlendirmeye alıp almayacaklarına karar verir ve bunu yazara bildirirler.
- Harran Tarım ve Gıda Bilimleri Dergisine yayımlanmak üzere gönderilen makaleler, hakem süreci başlatıldıktan sonra geri çekilemez.
- Değerlendirmeye alınan makaleler, Bölüm Editörleri tarafından incelenmek üzere, konu uzmanı en az 2 hakeme gönderilir.
- Hakemlerden birinin red vermesi veya raporun yeterli görülmemesi durumunda editör tarafından 3. hakem atanabilir.
- Her bir hakeme makale değerlendirme davetinin kabulü için 1 hafta, makalenin değerlendirilmesi için 3 hafta süre tanınır.
- Değerlendirme sürecinde iki olumlu hakem raporu alan makale, bölüm editörü ve yayın kurulunun onayı ile dergide yayınlanmaya kabul edilir.
- Hakem değerlendirmesinden geçen makalelere ait düzeltmeler yazar tarafından yapılarak, en geç 15 gün içerisinde sisteme yüklenmelidir. Bu süreden sonraki gönderimler kabul edilmez.
- Bölüm Editörleri, hakem raporlarını ve/veya istenilen düzeltmelerin yeterli olup olmamasını dikkate alarak, makalenin yayımlanıp yayımlanmaması konusunda Dergi Yayın Kuruluna tavsiyede bulunur. Baş Editör başkanlığında toplanan Yayın Kurulu, son karar merciidir.
- Harran Tarım ve Gıda Bilimleri Dergisi, yayımlanan makalelere açık erişim politikasını benimsemiştir. Açık erişim; bilginin küresel değişimini arttırarak, insanlık için yararlı sonuçlar doğuracaktır.

- Dergiye yayımlanmak üzere gönderilen eserlerle birlikte Telif Hakkı Devir Sözleşmesi de tüm yazarlarca imzalanarak, sisteme yüklenmelidir.
- Makale Kontrol Listesi sadece sorumlu yazar tarafından imzalanarak sisteme yüklenmelidir.
- Eserlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir. Eserler, bilim etiği ilkelerine uygun olarak hazırlanmalı, gerekliyse Etik Kurul Raporu'nun bir kopyası eklenmelidir.